

PETŐFI ÉL

2. rész – A szibériai titkos fogoly

Köszöntöm az új tanévben minden régi és új olvasónkat! Kószabósza vagyok, a Napsugár kíváncsi kissárkánya. Két éve már, hogy híres magyarok nyomát kutatom a nagyvilágban.

Nyomoztatok velem! Gyertek, fonjuk tovább mesém áprilisban elszakadt fonalát, fejezzük be egyik legfontosabb és legizgalmasabb témánkat: Petőfi szibériai éveit.

Micsoda?! Petőfi Szibériában? Hiszen ő elesett a segesvári csatában! – horkan fel a hivatalos közvélemény, de mi már tudjuk, hogy ez korántsem biztos: meghalni nem látta senki, és a holttestét sem találták meg.

Eddig jutottunk el áprilisban.

Hogy folytathassuk a nyomozást, olvasátok el mesém első részét honlapunkon (www.napsugar.ro/pdf/koszabosza/nyomkereso/kb_petofi1.pdf).

A hivatalos álláspont szerint Petőfit Héjjasfalva közelében látták utoljára: gyalog menekült a lovas kozákok elől, ám itt nyoma veszett. A szabadságharcunkat eltipró osztrák hatalom a tömegsír egyik halottjára ráfogta, hogy Petőfi, és ezzel le is zárta az ügyet. A forradalom költője élve is, holtan is veszélyes: Petőfi ne írjon verset, sírja ne legyen zarándokhely, nyomát se leljék a lázadó magyarok!

171 éve ennek, de a magyar kutatók még mindig Fehéregyházán keresik Petőfit.

Vajon kinek a parancsára?

Pedig azóta sok-sok kis éren felszínre tört az igazság: a csata után többen is látták Petőfit – életben.

Franz Fiedler, Bem tábornok hadikéme naplójában leírta, hogy távcsövön követve a csatát látta, amint Petőfit a kozák lándzsások vérben hagyják: fején, térdén megse-

besült, három ujját elveszítette. Két emberével odasietett, bekötötték, és egy közeli ház kertjébe menekítették.

A folytatást Bartha János honvédszázados beszélte el: három héttel a csata után egy székely gazda tőlük érdeklődött, ki lehet az a Petőfi Sándor? Így hívták a sebesült őrnagyot, akit az udvarán talált, a csűrjében ápolt, de az oroszok elfogták.

Van frissebb cáfolata is Petőfi 1849. július 31-i halálának. Józsa Antal hadtörténész Kolozsváron 2001-ben egy dokumentumra bukkant, amelyből kiderül, hogy augusztus 3-án Petőfi jelentést írt Bemnek. A tudós közölte ezt az Akadémia elnökével – hiába.

Hivatalos vizsgálat nem indult, de a Szibériából hazatért foglyok vallomásaiból, és friss kutatások mozaikkockáiból összerakhatjuk a költő további sorsát.

Több ezer fogolytársával együtt az oroszok Szibériába hurcolták. Államellenes bűnözőként kezelték, kényszermunka és életfogytiglan tartó száműzetés volt a büntetése. Felmérte, hogy hazajutnia vagy akár csak üzennie is teljesen lehetetlen. De a szabadságról nem tudott lemondani.

Többször is megszökött. Ismét megsebesült. Burjátföldön, a Bajkál-tó partján, 7000 km-re hazájától egy burját család fogadta jurtájába. A „szabadság, szerelem” költője és a család egyik lánya közötti kapcsolatból fiú született, Petruskának nevezték. Petőfit rövidesen elvitte az orosz cári rendőrség, de Petruska közel száz leszármazottja ma is büszkén őrzi a titokzatos idegen ükapa, a híres költő emlékét.

Petőfi 1848. július 20-án látta utoljára feleségét és féléves fiát. Hogy hívták őket?

Petőfire ezentúl megerősített őrség vigyázott. A barguzini orosz postamester házat jelölték ki kényszerlakhelyeül. A postamester lánya az élettársa lett. Fia, Alexander (Sándor) születését Petőfi már nem érte meg. Orosz leszármazottait az édesanya nyomán Kuznyecovnak hívják.

Petőfi egészségét felőrölték az embertelen szenvedések. 1856-ban halt meg tüdőbajban. Erről Barátosi Lénárt Lajos hozott hírt elsőként. 1909-ben részt vett Otto von Geck svájci tudós szibériai expedíciójában, és a Bajkál-tó északkeleti részén, Barguzinban megtalálta Petőfi sírját. A fejfáján latin betűkkel, tört magyarsággal ez állt: *Alexander Sztjepanovics Petrovics honveg ernagi es kelte (honvéd őrnagy és költő) halva itt 1856 majus 18.*

Petőfi orosz ükunokái örökölték a költő vonásait

Azóta Petőfi sírját, Szibériában született verseit, kéziratait burját, orosz és magyar kutatók is azonosították. 1989-ben a Morvai-féle expedíció feltárta a sírt, antropológusok 25 közös jegy alapján bizonyí-

tották a csontvázról, hogy a Petőfié. Az egyezések közül négyet ti is megfigyelhettek, kis nyomozók: magas homlok, kiálló szemfog, keskeny áll, három hiányzó ujj. A perdöntő bizonyíték persze a genetikai vizsgálat lett volna, de ezt a magyar hatóság nem engedélyezte, inkább hivatalos bizottságot nevezett ki, amely megállapította, hogy a csontok egy nő földi maradványai.

Leseperte az asztalról a Magyar Akadémia Alekszej Tyivanyenko orosz tudós bizonyítékait, több évtizedes kutatómunkáját is. Könyvét a Magyarok Világszövetsége adta ki *A szibériai titkos fogoly* címen. A Világszövetség Petőfi-bizottsága maga is közel egy évtizede gyűjti tudományos alapossággal a bizonyítékokat, keresi az igazságot Petőfi sorsáról.

De – Adyval szólva – „hiába döngöttek kaput, falat”, a hivatalos álláspont megingathatatlan: Petőfi elesett a fehéregyházi csatában. Az ennek ellentmondó adatokat eltüntetik, meghamisítják, kigúnyolják, vagy szóra sem méltatják. Miért?

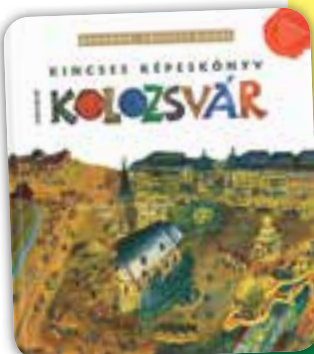
Miért épít hazugságokból emlékművet legnagyobb költőnknek a magyar történetkutatás? Hogy meg ne dőljön a szép mítosz: *Ott essem el én, a harc mezején?*

De az igazság fontosabb az illúzióknál! Petőfi nemcsak azt írta: *Holttestemen át fújó paripák száguldjanak...*, hanem azt is: *A jó ügynek végre győzni kell.*

Zsigmond Emese

A múlt tanévben beküldött megfejtésekért **nagydíjat** nyertek: **Balogh Zsófia**, Marosvásárhely; a **csíkszeredai Petőfi Sándor Iskola** tavalyi III. B osztálya; a **korondi tavalyi IV. B osztály**.

A következő hónap 15-éig küldjétek be egyénileg vagy az osztállyal közösen a megfejtést. Havonta 2-3 kisebb, év végén 3 nagydíjat, ezt a képes történelemkönyvet sorsoljuk ki.

Havonta és év végén díjakat! sorsolunk ki

